

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE ONTHEFFING OP BASIS VAN HOOFDSTUK 3 VAN DE WET NATUURBESCHERMING (WNB)

Ontheffinghouder : Gemeente Assen
Activiteit : Sloop woning Hoofdvaartsweg 168 in Assen
Locatie : Hoofdvaartsweg 168 in Assen

Deze ontheffing wordt verleend voor de periode vanaf het moment van afgifte tot en met 31 december 2025.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthe (GS) hebben besloten op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een ontheffing te verlenen aan de gemeente Assen voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, lid 2 en 4, artikel 3.5, lid 2 en 4, en artikel 3.10, lid 1 van de Wnb waar het gaat om het opzettelijk verstoren van de huismus en de gewone dwergvleermuis en het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de huismus, de gewone dwergvleermuis en de alpenwatersalamander.

De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. Algemene voorschriften

- 1.1 De ontheffing wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soorten verleend.
- 1.2 Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- 1.3 De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Drenthe indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.
- 1.4 Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolger(s) of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolger(s) blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- 1.5 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 1.6 De ontheffinghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk 7 dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de provincie Drenthe. Dit kan door een e-mail te sturen naar yth@drenthe.nl onder vermelding van het zaaknummer.

2. Specifieke voorschriften

- 2.1 Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in het Activiteitenplan, projectnummer 211734, d.d. 18 januari 2022, opgesteld door Eco Reest, behorend bij deze ontheffingsaanvraag.
- 2.2 Kleine wijzigingen in de uitvoering van het project en de hieronder genoemde voorschriften kunnen doorgevoerd worden na afstemming met de ecoloog en in overleg met het bevoegd gezag/ toezichthouder en dienen minimaal ecologisch gelijkwaardig te zijn aan de in de aanvraag voorgestelde werkwijze.
- 2.3 De in dit besluit beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologische werkprotocol dient te allen tijde op de locatie (papier of digitaal) aanwezig te zijn en dient onder de betrokken werknemers bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd.
- 2.4 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden van alle ecologische handelingen. Uit dit logboek dient aantoonbaar te blijken wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek dient op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren en is beschikbaar ter inzage voor het bevoegd gezag.
- 2.5 De ontheffinghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de huismus, de gewone dwergvleermuis en de alpenwatersalamander.
- 2.6 Voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden dient door een ecologisch deskundige vast gesteld te zijn dat er geen beschermde soorten in de nest- en verblijfplaatsen aanwezig zijn, alsmede dat er rekening gehouden wordt met de alpenwatersalamander die voorkomt in het plangebied.
- 2.7 Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen de nest- en/of verblijfplaatsen ongeschikt te worden gemaakt onder begeleiding van een ecologische deskundige. Er dient ook gekeken te worden of er geen alpenwatersalamanders aanwezig zijn in het plangebied. Het ongeschikt maken van de woning dient uitsluitend plaats te vinden voorafgaand aan de uitvoering van de sloopwerkzaamheden. Hierbij moet worden voorkomen dat verblijfplaatsen onnodig ongeschikt gemaakt worden omdat de werkzaamheden pas na het betreffende voortplantings- of winterseizoen plaatsvinden. De planning moet uitsluiten dat t.g.v. het ongeschikt maken van een broed-, kraam-, paar- of winterseizoen voor een soort onnodig verloren gaat.

Huisumus

- 2.8. Gezien de functie van het plangebied voor de huismus loopt deze periode globaal van 1 maart tot en met 1 september. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter uitvallen. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus. Indien de werkzaamheden toch plaatsvinden binnen voor de soort kwetsbare periode, dienen de werkzaamheden maximaal een week voor aanvang van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt onder begeleiding van een ter zake kundige ecoloog. Er mag niet ongeschikt worden gemaakt in de vorstperiode.
- 2.9 De ontheffinghouder heeft, voorafgaand aan de werkzaamheden, minimaal twee tijdelijke externe huismuskasten opgehangen voor de huismus in de directe omgeving zoals beschreven in het Activiteitenplan, projectnummer 211734, d.d. 18 januari 2022, opgesteld door Eco Reest.
- 2.10 De ontheffinghouder dient in de nieuwbouwwijk Kloosterveen in elke nieuwbouwwoning die wordt gebouwd, minimaal één inbouwhuismus- c.q. gierzwaluwkast te plaatsen ter mitigatie en als ecologische plus voor de nestplaats van de huismus die verloren gaat. Tevens dient, conform het Activiteitenplan, projectnummer 211734, d.d. 18 januari 2022, het groen in het plangebied (zoveel mogelijk) behouden te blijven als aangegeven in eerdergenoemd plan.

Gewone dwergvleermuis

- 2.11 Gezien de functie van het plangebied voor de gewone dwergvleermuis dient er buiten de paarperiode en de winterrustperiode van de gewone dwergvleermuis gewerkt te worden. Dit houdt in dat er geen werkzaamheden plaats vinden tussen 15 juli en 1 april. Indien de werkzaamheden toch plaatsvinden binnen de voor de soort kwetsbare periode, dienen de werkzaamheden maximaal een week voor aanvang van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt onder begeleiding van een ter zake kundige ecooloog. Hierbij is het wel van belang dat de klimatologische omstandigheden gunstig zijn voor de soort.
- 2.12 De ontheffinghouder heeft, voorafgaand aan de werkzaamheden, minimaal vier tijdelijke externe vleermuiskasten opgehangen voor de gewone dwergvleermuis in de directe omgeving zoals beschreven in het Activiteitenplan, projectnummer 211734, d.d. 18 januari 2022, opgesteld door Eco Reest. Deze tijdelijke vleermuiskasten dienen zo hoog mogelijk te worden opgehangen, maar minstens op vier meter hoogte, een vrije aan- en afvliegrouete te hebben en vrij te zijn van kunstmatige lichtverstoring.
- 2.13 De ontheffinghouder dient in de nieuwbouwwijk Kloosterveen in elke nieuwbouwwoning die wordt gebouwd, minimaal één inbouwvleermuiskast te plaatsen ter mitigatie en als ecologische plus voor de paar- en winterverblijfplaats die verloren gaat van de gewone dwergvleermuis. Deze inbouwvleermuiskasten dienen zo hoog mogelijk geplaatst te worden, maar ten minste op vier meter hoogte, met een vrije aan- en afvliegrouete en vrij te zijn van kunstmatige lichtverstoring.

Alpenwatersalamander

- 2.14 Gezien de functie van het plangebied voor de alpenwatersalamander dient er buiten de periode gewerkt te worden waarin de soort gebruikt maakt van het plangebied als winterhabitat. Dit houdt in dat er geen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd tussen 15 juli en 1 april. Indien de werkzaamheden toch plaatsvinden binnen de voor de soort kwetsbare periode, dienen de werkzaamheden maximaal een week voor aanvang van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt onder begeleiding van een ter zake kundige ecooloog. Hierbij dient er te allen tijde gekeken te worden naar en rekening gehouden te worden met de klimatologische omstandigheden op dat moment.
- 2.15 De ontheffinghouder heeft, voorafgaand aan de werkzaamheden, gezorgd dat de tuin die grenst aan de oostzijde van het projectgebied niet wordt aangetast door werkzaamheden alsmede dat de boswilg achterop het perceel aan de Hoofdvaartsweg 168 behouden blijft voor de alpenwatersalamander. Tevens dienen losliggende objecten, zoals stapels stenen, te worden geplaatst in de bosschage voor de soort.
- 2.16 De ontheffinghouder dient voor de alpenwatersalamander, en het winterhabitat dat ongeschikt raakt voor de soort, in de permanente situatie, conform het Activiteitenplan, projectnummer 211734, d.d. 18 januari 2022 (volgens RAVON), drie amfibieënpoelen met geschikt winterhabitat voor alpenwatersalamander te realiseren en in te richten. Voor wanneer moet dit er liggen? Kun je daar nog iets over zeggen?

3. Overige voorschriften

- 3.1 Een ecologisch deskundige op het gebied van de aangetroffen beschermde soorten waarvoor ontheffing is verleend, dient ten minste aanwezig te zijn of betrokken te zijn op de volgende momenten:
- a) Bij het ongeschikt maken van de nest- en verblijfplaatsen van de huismus, de gewone dwergvleermuis en de alpenwatersalamander, voorafgaand aan de werkzaamheden;

- b) Tijdens het aanbrengen van de alternatieve tijdelijke en permanente nest- en verblijfplaatsen van de huismus, de gewone dwergvleermuis en de alpenwatersalamander op de geschikte locaties, genoemd in het Activiteitenplan, projectnummer 211734, d.d. 18 januari 2022;
- c) Bij de ecologische vrijgave (broedvogelcheck) voorafgaand aan de kap van de bomen in het plangebied indien dit plaatsvindt na 1 maart.

3.2 Het kan voorkomen dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden, waarop de ontheffing betrekking heeft, uit te voeren. In dat geval dient de ontheffinghouder, minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, een nieuwe ontheffingsaanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

4. Zorgplicht

- 4.1 De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten, dienen achterwege gelaten te worden, of op een bepaalde manier uitgevoerd te worden, waardoor de effecten beperkt of ongedaan gemaakt (kunnen) worden.
- 4.2 In navolging van het voorgaande voorschrift dient de ontheffinghouder rekening te houden met het broedseizoen van overige vogelsoorten. De werkzaamheden dienen zoveel mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Mocht dit niet mogelijk zijn, dient een deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied en/of alle te kappen bomen te controleren op in gebruik zijnde nesten. Als er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden te worden uitgesteld tot na het broedseizoen van die desbetreffende vogelsoort(en). Het plangebied dient hiervoor te worden vrijgegeven door de ecologisch deskundige.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen, b/a

A. Venekamp,
Teammanager Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Afschrift aan:
- Eco Reest (digitaal)

Bezwaar

Belanghebbenden die het niet eens zijn met dit definitieve besluit, kunnen binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. Voor meer informatie over de bezwaarprocedure zie <http://provincie.drenthe.nl/loket/bezwaarschriften>.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 4 januari 2022 hebben wij een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wnb van Eco Reest namens gemeente Assen (hierna ontheffinghouder). Op 18 januari 2022 heeft de gemachtigde Eco Reest ons nog aanvullende informatie toegestuurd. De aanvraag heeft betrekking op de sloop van de woning bij Hoofdvaartsweg 168 in Assen, gelegen in de gemeente Assen. Het project betreft de sloop van de woning in verband met de bouw van de nieuwe woonwijk Kloosterveen. De ontheffinghouder heeft een ontheffing aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikelen 3.1, lid 2 en 4, 3.5, lid 2 en 4, en 3.10, lid 1, van de Wnb voor de volgende soorten: huismus (*Passer domesticus*), gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en alpenwatersalamander (*Ichthyosaura alpestris*).

Figuur 1 projectgebied rood omlijnd ten opzichte van de nieuwe woonwijk Kloosterveen (Activiteitenplan, projectnummer 211734, d.d. 18 januari 2022)

2. Wettelijk kader

2.1 Vogelrichtlijn

De huismus is een beschermde inheemse vogelsoort als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en is zodoende beschermd op grond van artikel 3.1 van de Wnb.

- Op grond van artikel 3.1, lid 1, van de Wnb is het verboden om opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- Op grond van artikel 3.1, lid 2, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Op grond van artikel 3.1, lid 3, van de Wnb is het verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- Op grond van artikel 3.1, lid 4, van de Wnb is het verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

- Op grond van artikel 3.1, lid 5, van de Wnb is het verbod, bedoeld in het vierde lid, niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Het nest van een vogel, zoals bedoeld in artikel 3.1 lid 2 van de Wnb is de plaats die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en het grootbrengen van de jongen, voor zover het geen nestvlieder betreft. Ook de inhoud en de functionele omgeving van het nest dienen te worden beschermd voor zover het broedsucces hiervan afhankelijk is. Artikel 3.1, lid 2, van de Wnb is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. Nesten van de huismus zijn daarnaast op basis van vaste jurisprudentie bovendien jaarrond beschermd. Dit houdt in dat ook buiten het broedseizoen de nesten beschermd zijn en niet mogen worden vernield of worden weggehaald.

2.2 Habitatrichtlijn, bijlage II van verdrag van Bern en Bijlage I van verdrag van Bonn

De gewone dwergvleermuis is een beschermde inheemse soort als bedoeld in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of Bijlage I bij het Verdrag van Bonn en is zodoende beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wnb.

- Op grond van artikel 3.5, lid 1, van de Wnb is het verboden om in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage 1 bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Op grond van artikel 3.5, lid 2, van de Wnb is het verboden om dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- Op grond van artikel 3.5, lid 4, van de Wnb is het verboden om de voorplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen als bedoeld in artikel 3.5, lid 4, van de Wnb vallen o.a. kraamverblijven, zomerverblijven, paarverblijven en winterverblijven. Hier vallen eveneens essentiële vliegroutes en foerageergebieden onder, die van belang zijn voor de instandhouding van de voortplantingsplaats of rustplaats. Tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen, zoals hollen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per individu, zijn eveneens beschermd door artikel 3.5 lid 4 van de Wnb.

2.3 Overige soorten

De alpenwatersalamander is een beschermde inheemse soort op grond van artikel 3.10 van de Wnb.

- Op grond van artikel 3.10, lid 1 sub a, van de Wnb is het verboden om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen
- Op grond van artikel 3.10, lid 1 sub b, van de Wnb is het verboden om de vaste voorplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel A opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

2.4 Beoordelingsgronden ontheffing verlening

Op grond van artikel 1.10 lid 3 van de Wnb dienen wij bij het afgeven van een ontheffing op grond van de Wnb rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de ontheffing anders vorm te geven.

Uit de relevante wet- en regelgeving blijkt dat de aangevraagde ontheffing alleen kan worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing bestaat, de ontheffing aangevraagd wordt onder een aangewezen belang en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De ontheffinghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikel 3.3, lid 4, artikel 3.8, lid 5 en artikel 3.10, lid 2 van de Wnb.

3. Overwegingen

De gemeente Assen is voornemens de wijk Kloosterveen in westelijke richting uit te breiden met de wijk Kloosterakker. Deze uitbreiding bestaat uit twee delen. Voor het oostelijk deel van het plangebied is het voornemen in totaal circa 500 woningen te realiseren. Aan de westzijde van het plangebied wordt een ontsluitingsweg gerealiseerd. Het westelijk deel van het plangebied, direct naast de Norgervaart, is bedoeld voor waterberging en krijgt een recreatieve functie.

De woning aan Hoofdvaartsweg 168 ligt binnen het oostelijke deel van de uitbreiding en dient gesloopt te worden ten behoeve van de nieuwbouw. De sloopwerkzaamheden worden uitgevoerd zodra dit conform de Wet natuurbescherming mogelijk is. Hierbij wordt gestreefd om de sloopwerkzaamheden te starten in april 2022.

Uitgevoerd onderzoek

Gewone dwergvleermuis

In 2021 is de woonboerderij aan Hoofdvaartsweg 168 onderzocht conform de eisen uit de meest recente versie van het Vleermuisprotocol (versie 2021) (zie rapport Eco Reest, d.d. 12 oktober 2021). Het gaat om één paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis. Opgemerkt wordt dat in de kraamperiode is vastgesteld dat op korte afstand ten oosten van het plangebied een kraamkolonie van minimaal 30 gewone dwergvleermuizen aanwezig is. De locatie kon niet exact worden vastgesteld, maar bevindt zich vermoedelijk aan Hoofdvaartsweg 162 of 164. Tevens is rond Hoofdvaartsweg 164, op circa 100 meter ten oosten van het plangebied, een tweede paarterritorium van gewone dwergvleermuis aangetroffen. Vermoedelijk bevindt de paarverblijfplaats zich in de woning van Hoofdvaartsweg 164.

Huismus

In 2021 is de woonboerderij aan Hoofdvaartsweg 168 op huismussen onderzocht conform de eisen uit het Soortinventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus (versie juli 2017) (zie rapport Eco Reest, d.d. 12 oktober 2021). In de woning is de huismus aangetroffen. Het betreft één huismusnest onder de eerste dakpanrij aan de voorzijde van de woonboerderij.

Alpenwatersalamander

In 2018 is door Eco Groen een quickscan uitgevoerd in het gehele gebied "Kloosterveen fase 1", waar de woning aan Hoofdvaartsweg 168 aan grenst (Olthof, 2018). Tijdens deze quickscan zijn watergangen bemonsterd en is geen alpenwatersalamander aangetroffen. Doordat er veel vis in de watergangen aanwezig is en er geen poelen of schuilmogelijkheden aanwezig zijn, werd het hele gebied voor ontwikkeling van Kloosterveen fase 1 als ongeschikt voor alpenwatersalamander beoordeeld. De woning aan Hoofdvaartsweg 168 is toen niet in deze quickscan meegenomen. In 2020 is een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd aan Hoofdvaartsweg 168 in Assen. Tijdens deze quickscan (in november 2020) is een exemplaar alpenwatersalamander gevonden in de kruipruimte van de woning. Hieruit kon geconcludeerd worden dat deze soort het projectgebied gebruikt als overwinteringshabitat. Binnen het onderzoeksterrein is geen oppervlaktewater aanwezig. Voortplantingshabitat is hier niet aan de orde.

Tijdelijke maatregelen

Gewone dwergvleermuis

Om de tijd gedurende de werkzaamheden te overbruggen, zijn per gevonden verblijfplaats vier uitwendige kasten opgehangen. Er worden twee kasten van het type VMT1a vleermuizenkast van Unitura en twee kasten van Schwegler (1FF) gebruikt.

De kasten zijn in januari 2022 geplaatst. Hierdoor is er geen sprake van zes maanden overlap met de huidige verblijfplaats. Echter, de kasten zijn wel (ruim) zes maanden voor de start van het volgende paarseizoen in 2022 aanwezig, conform het Kennisdocument gewone dwergvleermuis (2017) van BIJ12. De kasten zijn opgehangen aan de kopgevel van onderstaande adressen:

- Hoofdvaartsweg 170 (zuidelijke voorgevel van de woning (2x));
- Tussen Hoofdvaartsweg 168 en 170 (boom);
- Tussen Hoofdvaartsweg 168 en 170 (boom).

De kasten zijn op minstens vier meter hoogte geplaatst (het liefst zo hoog mogelijk). Hierbij is er gelet op een vrije in- en uitvliegroute (ook aan de lente- en zomermaanden in verband met bladvorming in de bomen). De kasten zijn geplaatst buiten het bereik van predatoren en buiten effecten van lichtverstoring.

Huismus

Om de tijd dat de vaste nestplaatsen van huismus niet beschikbaar zijn te overbruggen, worden voor elke nestplaats die komt te vervallen twee nestkasten (Faunaprojecten, type HMT1 of kwalitatief vergelijkbaar) geplaatst in de directe omgeving. In totaal zijn in januari 2022 twee kasten opgehangen. De kasten zijn binnen 200 meter van de nestplaats opgehangen aan een gevel die vergelijkbaar is met de oorspronkelijke nestplaats die verdwijnt. De directe omgeving dient over voldoende schuilmogelijkheden te beschikken voor huismussen.

De locatie waar de twee kasten komen te hangen, is bij Hoofdvaartsweg 172 in Assen.

In de directe omgeving van het plangebied blijven voldoende alternatieve nestlocaties aanwezig.

Onder de dakpannen van Hoofdvaartsweg 164, 164B en 172 zijn nestlocaties van huismussen aangetroffen. Dit geeft aan dat deze woningen in elk geval geschikt zijn voor de soort. Daarnaast hebben de meeste woningen in de directe omgeving een pannendak die geschikt voor huismussen om onder te broeden en een tuin met veel opgaand groen, waardoor de functionele leefomgeving van de huismus in stand blijft.

Alpenwatersalamander

De tuin die aan de oostzijde van het projectgebied grenst en niet zal worden aangetast, heeft een dicht begroeide bosschage. Deze bosschage kan dienen als tijdelijk winterhabitat voor de alpenwatersalamander. Tevens blijft de boswilg achterop het perceel aan de Hoofdvaartsweg 168 behouden. Om de functionele leefomgeving van de alpenwatersalamander te versterken, zullen enkele losliggende objecten nabij de boswilg, zoals stapels stenen, worden geplaatst in de bosschage als schuilmogelijkheid en verblijfplaats voor deze soort.

Permanente maatregelen

Gewone dwergvleermuis

Het projectgebied zal onderdeel uitmaken van de uitbreiding van nieuwbouwwijk Kloosterveen. In totaal zullen 500 nieuwe woningen worden gerealiseerd. In elke woning wordt minimaal één inbouwvleermuiskast gerealiseerd. Dit zorgt voor de realisatie van ruim voldoende vervangende permanente verblijven voor het paarverblijf van de gewone dwergvleermuis dat verloren gaat bij de sloopwerkzaamheden. Momenteel worden de kavels voor de bouw van de eerste woningen bouwrijp gemaakt. De eerste woningen, inclusief permanente mitigatie hierin, zijn naar verwachting eind 2023 / begin 2024 gereed.

Huismus

Het projectgebied zal onderdeel uitmaken van de uitbreiding van nieuwbouwwijk Kloosterveen. In totaal zullen 500 nieuwe woningen worden gerealiseerd. In elke woning wordt minimaal één inbouwnestkast voor huismus of gierzwaluw gerealiseerd. Dit zorgt voor de realisatie van voldoende vervangende permanente nestplaatsen voor het huismusnest dat verloren gaat bij de sloopwerkzaamheden. De eerste woningen met permanente mitigatie zijn naar verwachting eind 2023 / begin 2024 gereed. Voor huismussen is naast een verblijfplaats ook opgaand groen, als schuil- en foerageerplek, erg belangrijk. Een groenstrook wordt gerealiseerd tussen de uitbreiding van het Kloosterveen en Kloosterakker. Tevens worden maatregelen genomen om groenstructuren te ontwikkelen binnen de nieuwe wijk. Deze twee maatregelen zullen echter niet direct gerealiseerd zijn. De bomenrij langs de Hoofdvaartsweg 168 en het opgaand groen in de tuinen van de naastgelegen woningen blijven echter behouden. Achterop het perceel aan Hoofdvaartsweg 168 is een goed ontwikkelde boswilg aanwezig. Deze blijft behouden. Dit zorgt voor voldoende alternatieve opgaande groenstructuren, totdat de maatregelen gerealiseerd zijn, voor de aanwezige huismus.

Alpenwatersalamander

De westzijde van Kloosterakker zal worden ingericht als waterbergingsgebied. In dit gebied zullen drie amfibieënpoelen met geschikt winterhabitat voor de alpenwatersalamander worden gerealiseerd. De poelen voldoen aan de eisen gesteld door RAVON en zoals aangegeven in het Activiteitenplan van Eco Reest, d.d. 18 januari 2022. Het winterhabitat wordt nabij deze poelen gerealiseerd door dicht struikgewas, zoals sleedoorn, aan te planten in de directe omgeving van de poelen. Tevens worden losliggende objecten, zoals stenen, geplaatst rondom de amfibieënpoelen. De afstand tussen de poelen en het winterhabitat is maximaal 100 meter. Hiertussen zullen geen barrières zoals drukke wegen of brede watergangen aanwezig zijn. De poelen zijn reeds gegraven en de bosschages rondom de waterberging worden in het najaar van 2022 aangeplant.

Maatregelen voor en tijdens de werkzaamheden

Alle werkzaamheden worden zoveel mogelijk uitgevoerd buiten de voor de betreffende soort kwetsbare periode. Indien de werkzaamheden binnen de kwetsbare periodes worden uitgevoerd, worden de verblijfplaatsen tijdig ongeschikt gemaakt.

Gewone dwergvleermuis

De sloopwerkzaamheden worden in april 2022 gestart. Dit is na het overwinteringsseizoen van de gewone dwergvleermuis. Om zorgvuldig handelen te kunnen garanderen, wordt de verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis voor aanvang van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt. Dit is tevens om te voorkomen dat zich vleermuizen in de woning bevinden tijdens de werkzaamheden. Het ontoegankelijk maken gebeurt door het dichtzetten van de invliegopeningen. Door aanbrengen van *exclusion flaps* wordt gezorgd dat eventueel aanwezige vleermuizen wel naar buiten, maar niet meer terug naar binnen kunnen. Deze worden ten minste drie dagen voor de werkzaamheden geplaatst, met ten minste één nacht met temperaturen van minimaal 10 graden Celsius. Een ecologisch deskundige is ter plaatse om deze werkzaamheden te begeleiden.

Huismus

Het broedseizoen van huismus loopt globaal van maart tot en met september. De nestlocaties van de huismus worden voorafgaand aan het broedseizoen en de werkzaamheden ongeschikt gemaakt door het dichtzetten van geschikt broedlocaties met vogelschroot of gelijkwaardig. Dit gebeurt in maart 2022. Een ecologisch deskundige is ter plaatse om de werkzaamheden te begeleiden.

Alpenwatersalamander

Het projectgebied dient als winterhabitat voor de alpenwatersalamander. Alpenwatersalamanders maken tussen juli en maart gebruik van hun winterhabitat. De werkzaamheden zullen in april 2022 van start gaan, buiten de winterperiode van de alpenwatersalamander. Hiermee worden conflicten ten aanzien van de Wet natuurbescherming voorkomen.

Alle mitigerende maatregelen worden in een ecologisch werkprotocol uitgewerkt. Hierin worden tevens eventueel aanvullende voorwaarden van bevoegd gezag opgenomen.

In het werkprotocol wordt ecologische begeleiding van de werkzaamheden voorgeschreven waarbij een ecoloog op het werk is op de volgende kritische momenten. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen voorafgaand aan de start van de werkzaamheden van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden. De begeleidende ecoloog houdt een logboek bij van alle relevante werkzaamheden en controles.

3.1 Alternatievenafweging

Het project omvat de sloop van Hoofdvaartsweg 168 in Assen ten behoeve van de uitbreiding van een nieuwbouwwijk en is daarmee locatie gebonden. Gezien het aantal woningen dat bijgebouwd wordt, is het niet mogelijk dit geheel binnen de bestaande bebouwde kom te realiseren. Kloosterakker betreft namelijk de uitbreiding van de bestaande wijk Kloosterveen en sluit hierop aan. Het grootste gedeelte van het gebied waarop Kloosterakker wordt gerealiseerd, is in agrarisch gebruik en heeft een beperkte ecologische waarde. Er bestaat voor wat betreft de locatie van de nieuwbouw geen ecologisch gunstiger alternatief.

Bij de gekozen werkwijze is rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten zoals aangegeven in onderhavig Activiteitenplan behorend bij deze aanvraag, door de werkzaamheden buiten de kwetsbare periodes te plannen en in de permanente situatie nieuwe verblijfplaatsen te integreren in de bebouwing.

3.2 Belangenafweging

De ontheffinghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang *“de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard”*, genoemd in artikel 3.3, lid 4 sub b, van de Wnb. Daarnaast wordt aangegeven te werken in het belang van *“de volksgezondheid of de openbare veiligheid”* genoemd in artikel 3.8, lid 5 sub b van de Wnb.

Kloosterveen is momenteel een woonwijk met circa 4.000 woningen en circa 11.300 inwoners. De huidige voorraad woningbouwgrond in Kloosterveen is op korte termijn volgebouwd. Om te kunnen voldoen aan de woonvraag, is het noodzakelijk om een nieuw gedeelte van Kloosterveen bouwrijp te maken voor woningbouw. Het is de bedoeling om Kloosterveen in westelijke richting uit te breiden. Voor deze uitbreiding is de structuurvisie Kloosterveen 2017 – 2035 met bijbehorend MER opgesteld, die op 21 december 2017 is vastgesteld.

In de Woonvisie Assen 2016 (vastgesteld 26 mei 2016) zijn de gemeentelijke ambities met betrekking tot het onderwerp wonen en aanpalende beleidsthema's vastgelegd. De gewijzigde marktomstandigheden in de afgelopen jaren, nieuwe bevolkingsprognoses, nieuwe regionale afspraken en gewijzigd Rijksbeleid waren aanleiding voor de recente actualisatie van het gemeentelijk woonbeleid. De nieuwe woonvisie is gebaseerd op het Woningmarktonderzoek Assen 2015, waarin zowel de kwantitatieve als kwalitatieve woningbehoefte is bepaald aan de hand van recente bevolkings- huishoudensprognoses en actueel inzicht in de woonwensen. Uit het woningmarktonderzoek blijkt voor de komende jaren behoefte aan grondgebonden woningen en appartementen in zowel stedelijke als groen stedelijke woonmilieus.

Op grond van deze visie wordt de komende jaren gekoerst op een uitbreiding van de woningvoorraad voor de verwachte groei van de stad naar 75.000 inwoners in 2035. Dit betekent een netto uitbreiding van de woningvoorraad met circa 2.900 woningen in de periode 2015 - 2025 en 2.300 woningen in de periode 2025 - 2035. Tegelijkertijd speelt in de bestaande wijken een herstructureringsopgave van circa 50 woningen per jaar om de kwaliteit van de bestaande woningvoorraad op peil te houden. De totale nieuwbouwopgave van gemeente Assen voor de komende jaren bedraagt daarom circa 340 woningen per jaar (290 uitbreiding en 50 vervangende nieuwbouw). Daarbij is eveneens de ambitie uitgesproken om meer dan de helft van de bouwopgave te realiseren in de bestaande stad. De Woonvisie Assen 2016 is met de gemeenten in zowel de regio Groningen - Assen als in de regio Noord-Drenthe afgestemd. In de woonvisie is de ambitie vastgesteld om in de sociale huursector te zorgen voor voldoende en betaalbare huurwoningen. De opgave in de sociale huursector is daarbij vastgesteld op een netto toevoeging van 600 woningen in de periode 2015 tot 2025, voor met name kleinere huishoudens. De gemeente en de corporaties hebben de ambitie om ongeveer de helft van deze opgave te realiseren op binnenstedelijke locaties. De andere helft zal gerealiseerd dienen te worden op de uitleglocatie Kloosterveen. Dit is ook om in deze wijk te komen tot een gedifferentieerd woningaanbod. Het bouwproject Kloosterakker voorziet in belangrijke mate in de gemeentelijke behoefte aan groenstedelijk wonen in het algemeen en aan voldoende woningaanbod in de koop- en sociale huursector in het bijzonder. Hiermee dient het project het belang *“de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard”*.

De woning aan Hoofdvaartsweg 168 in Assen staat leeg en is in zeer slechte staat. Tevens is er asbest in de woning aanwezig. Met het oog op vandalisme en het gevaar op brandstichting is het van belang deze bebouwing zo snel mogelijk te slopen. Daarmee dient het project het belang van *“de volksgezondheid of de openbare veiligheid”*.

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. De genoemde belangen vormen een voldoende onderbouwing om het optreden van (bepaalde) negatieve effecten op de aangevraagde soorten te rechtvaardigen.

3.3 Staat van instandhouding

De aanvraag heeft betrekking op de sloop van de woning bij Hoofdvaartsweg 168 in Assen, gelegen in de gemeente Assen. Het project betreft de sloop van de woning in verband met de bouw van de nieuwe woonwijk Kloosterveen. Vanwege dit project gaat er één nestplaats van de huismus verloren, één paar- en winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en één winterhabitat van de alpenwatersalamander.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in Nederland de meest algemeen voorkomende vleermuisensoort. De populatie wordt geschat op 300.000 tot 600.000 individuen (Ottenburg & Van Swaay, red., 2014). Uit Adams et. al (2019) blijkt dat het verspreidingsgebied van de gewone dwergvleermuis gunstig is, maar dat (de trend van) de staat van instandhouding onbekend is.

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) telt 34 waarnemingen in de omgeving van het onderzoeksgebied binnen een afstand van circa een kilometer van de afgelopen tien jaar. Een deel van de waarnemingen zijn waargenomen in de naastliggende wijk Kloosterveen, het grootste deel van de waarnemingen bevinden zich echter ten zuiden van het projectgebied in het Pelinckbosch.

Bij Hoofdvaartsweg 168 in Assen is één paar- (en mogelijk) winterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. In de nieuwe woonwijk Kloosterveen worden er meer permanente verblijfplaatsen terug gebracht dan dat er voorheen waren voor de soort. Hiermee wordt er geen afbreuk gedaan aan de svi van de soort.

Huismus

De landelijke staat van instandhouding van de huismus is beoordeeld als matig ongunstig waar het gaat om populatie en verspreiding. Het leefgebied en toekomstperspectief van de huismus is wel gunstig (www.sovon.nl). Uit de Vogel- en Habitatrichtlijn-rapportage 2019 (Adams et al., Wageningen University & Research, 2020) blijkt dat de landelijke populatie broedparen wordt geschat op 600.000-1.000.000. De laatste jaren vertoont de populatie in Drenthe een kleine toename (www.sovon.nl).

In totaal telt de NDFP 87 waarnemingen binnen een straal van circa een kilometer in de afgelopen tien jaar. Bij Hoofdvaartsweg 168 in Assen gaat het om één nestplaats van de huismus wat verloren gaat. In de nieuwe woonwijk Kloosterveen worden er meer permanente nestplaatsen voor de huismus terug gebracht dan dat er voorheen waren voor de soort. Hiermee wordt er geen afbreuk gedaan aan de svi van de soort.

Alpenwatersalamander

Het verspreidingsgebied van de Alpenwatersalamander in Nederland ligt vooral in Limburg en Noord-Brabant. Daarnaast komt de soort ook voor rondom Nijmegen en in Drenthe (RAVON). Binnen Drenthe zijn twee grote populaties aanwezig: een ten zuiden van Assen en een rond Orvelte (van Uchelen, 2010). De trend van de Alpenwatersalamander over de periode 2002-2012 laat een matige toename zien (Nederlands soortenregister). Gezien de verspreiding en de populatietrend kan de staat van instandhouding in het plangebied als gunstig worden beschouwd.

De westzijde van Kloosterakker zal daarnaast worden ingericht als waterbergingsgebied. Er zijn reeds drie amfibieënpoelen gegraven en het wordt ingericht als geschikt winterhabitat voor de alpenwatersalamander. Daarnaast is de afstand tussen de poelen en het winterhabitat niet groter dan 100 meter. Op deze manier vindt er geen afbreuk plaats aan de svi van de soort en krijgt het plangebied een ecologische plus.

3.4 Zorgplicht en broedseizoen

Naast de soorten waarvoor de ontheffinghouder de ontheffing heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

Artikel 1.11 van de Wnb gebiedt een ieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Naast de zorgplicht dient de ontheffinghouder ook rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Over het algemeen wordt voor het broedseizoen van vogels een periode aangehouden van 15 maart t/m 15 juli. Echter, dit kan in de praktijk per vogelsoort en per individu verschillen. Een ecologisch deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige soorten ten einde is.

4. Conclusie

Gelet op vorenstaande besluiten wij ontheffing van de Wnb te verlenen. Aan deze ontheffing zijn de voorschriften verbonden zoals vermeld in het besluit.